

Samorządy przekazują organizacjom obywatelskim ponad 5 miliardów rocznie

Kategoria: Felietony

Opublikowano: środa, 06, czerwiec 2012 09:00

Barbara Łączna

Odłony: 2036

Samorządy terytorialne wydały 5,25 mld zł na rzecz sektora niepublicznego w 2008 roku, przy wydatkach ogółem 144,3 mld zł. Z tego w paragrafach 281-283 wydano 1,377 mld zł. Jest to 0,95 % wszystkich wydatków samorządowych i oznacza kwotę 36,10 zł na jednego mieszkańca Polski.

Blisko $\frac{3}{4}$ środków samorządy przeznaczyły na dwie główne dziedziny współpracy: pomoc społeczną oraz sport i rekreację. Istotne pola współdziałania stanowiły również: ochrona zdrowia i kultura. Struktura wydatków na współpracę z organizacjami pozarządowymi jest różna w poszczególnych JST. W dużych miastach, a także powiatach dominuje pomoc społeczna zaś w gminach sport i rekreacja.

Największa część środków kierowanych przez samorządy do organizacji pozarządowych pochodzi z budżetów miast na prawach powiatu. Jest to kwota ponad 621 mln zł (45,2 % wydatków wszystkich JST na trzeci sektor). W przeliczeniu na mieszkańców tych miast kwota ta wynosi blisko 49 zł na osobę. 43% tych wydatków miasta przeznaczają na działania w obszarze polityki społecznej, współpracując zarówno ze stowarzyszeniami (pozyskują blisko 60% środków) jak i podmiotami kościelnymi i prywatnymi. Sport i kultura fizyczna są na drugim miejscu (27,7%), z tym, że ponad 95% wydatków jest ponoszonych w formie dotacji dla stowarzyszeń. Na ochronę zdrowia miasta na prawach powiatu przeznaczają 12,7% wydatków. Pozostałe gminy przeznaczają na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe kwotę 395,5 mln zł, co stanowi 28,7 % wydatków wszystkich JST na trzeci sektor. W przeliczeniu na mieszkańców tych gmin wynosi to 15,5 zł na osobę. Oznacza to również, że – razem z miastami na prawach powiatu – podstawowe jednostki samorządu terytorialnego wydają za pośrednictwem stowarzyszeń, fundacji i innych organizacji pozarządowych ponad miliard złotych (1 016,5 mln zł), czyli $\frac{3}{4}$ wszystkich środków samorządowych, przeznaczanych na ten cel.

Powiaty przeznaczają na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe kwotę prawie 200 mln zł, co stanowi 14,5 % wydatków wszystkich JST na trzeci sektor. W przeliczeniu na mieszkańców powiatów wynosi to 7,83 zł na osobę. Struktura wydatków powiatów jest wyraźnie odmienna niż w pozostałych kategoriach JST, co oczywiście wynika z innego zakresu zadań tych jednostek: W powiatach wydatki ponoszone na pomoc (politykę) społeczną stanowią aż 86 % wszystkich środków kierowanych na zadania realizowane przez organizacje obywatelskie. Trzeba też podkreślić, że głównymi beneficjentami tych wydatków nie są stowarzyszenia, ale inne podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych. Są to przede wszystkim dwa typy podmiotów: placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz domy pomocy społecznej często prowadzone przez parafie, zakony, Caritas i inne instytucje niepubliczne, a także osoby fizyczne (tutaj niekoniecznie non-profit). Znaczący (6,25%) jest udział wydatków na edukacyjną opiekę wychowawczą – są to wydatki na ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodek wychowawczy prowadzone przez fundację i stowarzyszenia.

Związek Miast Polskim przygotował analizę opierając się na danych o finansach gmin, powiatów i województw za rok 2008 pochodzących z oficjalnej sprawozdawczości finansowej. Zachęcamy do zapoznania się z publikacją, dostępna jest [tutaj](#).

Źródło: Na podstawie opracowania Andrzej Porawski, Wstępna analiza wydatków JST na współpracę z organizacjami i instytucjami społeczeństwa obywatelskiego, Poznań, marzec 2010